

ΕΣΤΙΑ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΩ 1876

Βραβευθέν υπό του εν Παρισίοις Συλλόγου προς ενίσχυσιν των ελληνικών σπουδών,
ἀξιωθέν ἀργυρού μεταλλίου εν τῇ Ἐκθέσει τῆς
Δ' Ὀλυμπιάδος καὶ χαλκοῦ εν τῇ Παγκοσμίῳ Ἐκθέσει τοῦ 1889.

Τιμὴ συνδρομῆς ἐτησίως καὶ προπληρωτέας: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν φρ. 3
διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φρ. γρ. 10. — Τιμὴ φύλλου: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν
φρ. 0,20 διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φρ. γρ. 0,20.

Διὰ καταχωρήσεις ἀγγελιῶν εν τῇ τελευταίᾳ σελίδι κτλ. γίνονται ἰδιαιτέραι
συμφωνίαι. — Γραφεῖον: ὁδὸς Νομισματοκοπείου ἀριθ. 7 παρα τὴν
Διεύθυνσιν τῆς Ἀστυνομίας.

1895.

Ἐν Ἀθήναις, 5 Μαρτίου.

Ἀριθ. 10.

Ἡ ΑΘΥΜΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ

(Leconte de Lisle).

Σιωπηλός, μὲ τοὺς γρόθους στὰ δόντια, μὲ ράχη σκυμμένη,
Μὲς στῶν δυὸ του φτερῶν τυλιγμένος τῆ σκέπη,
Πάνω σὲ ἄκρη βουνοῦ ποῦ τὰ χιόνια κρατοῦν σκεπασμένη,
Μία νυχτιά ὁ Κατάρωτος στέκει καὶ βλέπει.

Τῆς γῆς κάτω ἀπλώνονται οἱ μαῦροι καὶ ἀπέραντοι κάμποι,
Τις στεριές τῆς οἱ θάλασσες δέρονται μὲ λύσσα,
Ἀπὸ πάνω οὐρανόσ με τὸ σύμπαν ὀλόφωτος λάμπει,
Μ' αὐτὸς μόνο τὴν τριόβαθην βλέπει τὴν πίσσα.

Τὰ αἱματόσταχτα μάτια του ἴσια τὸ βόθρο κοιτάζουν,
Ποῦ τὸν ἔχ' ἡ Ζωὴ μὲ φορτωμένες γεμάτο,
Ποῦ ἀνθρώποι καὶ ζῶα μυριάδες γεννιοῦνται καὶ βράζουν,
Σὲ ὀργισμένων αἰῶνων τὸν ἴσκιό ἀποκάτω.

Ὡσαννὰ ταπεινὸτατ' ἀκούει καὶ ἀνεβαίνουν σμιγμένα
Μὲ φονιάδων κραυγές, μ' ἐπινίκια τυράννων,
Παρακάλια λαῶν τοῦ σταυροῦ θλιβερά, ἀπελπισμένα,
Καὶ δικαίων ποῦ ὁ βόρβορος πνίγει τῶν πλάνων.

Τέτοιος πένθιμος ἦχος, ποῦ ἀπ' τοῦ ἀμοιροῦ κόσμου τὸ στόμα
Βγαίνει ἀφότου γεννήθη καὶ φέγγει φῶς μέρας,
Πιὸ ἀδάμαστος, ἀγριός, βαρὺς καὶ ἀπ' τὸ μῖσος του ἀκόμα,
Ὁλοτρόγυρα βούζε στὰ θάνατο τέρας.

Στοὺς δυσμέτρητους χρόνους ποῦ ἡ πρώτη του δόξα φωτοῦσε
Τὴν ἀγὴν τοῦρανοῦ, — μ' ἓνα πιάδιμα φτάνει.

Καὶ τῆς μαύρης του μοίρας τὴ φρίκη καθὼς ἐθοροῦσε,
Τὰ θεότρανα σπλάγχνα του ρίγος τὰ πιάνει.

Στρεφθαπλώνει τὰ χέρια, ζαρώνει τὰ νύχια, καὶ κράζει
Τῶν ὄνειρων ὁ πρῶτος, τάρχαϊό τὸ θῦμα.
Κ' ἡ φωνὴ του πιὸ πέρ' ἀπ' τοὺς ἁμορφους κόσμους τραντάζει,
Ποῦ τοὺς λούζει τῶν ἥλων τάπεραντο κύμα.

«Οἱ μονότονες μέρες, — βροχὴ φοβερή! — πλημμυροῦνε
Τὴν αἰώνια ζωὴ μου, καὶ δὲν τὴ γεμίζουν.
Περηφάνεια, χολή, ἀπελπισία, — τοῦ κάκου μὲ σκοῦνε
Ὡς κ' οἱ ἀγῶνες κ' οἱ λύσσεις βαραίνουν, συγχύζουν.

Ὅσο ψεύτρα καὶ πλάνα ἢ ἀγάπη, ἄλλο τόσο τὸ μῖσος!
Ἦπια θάλασσ' ἀπ' ἀγωνα δάκρυα καὶ πάθια!
Κεραυνοὶ καὶ μυριόκοσμοι! πέστε, πλακῶστε με, κ' ἴσως
Ὁ ἅγιος ὕπνος μὲ πάρη στὰ μαῦρα του βάθια.

Κ' οἱ δειλοὶ ποῦ εὐτυχοῦν, κ' οἱ φτωχοὶ κολασμένοι, ὡς τοῦ τρίτου
Τοῦρανοῦ θεν' ἀκοῦν τὰ λαμπρὰ τότες ὕψη
Ν' ἀνεβαίνει φωνή: — «Σατανᾶς δὲν ὑπάρχει!» — Μαζὶ του
Καὶ τὸ ἔργο τῶν ἔξη μερῶν θεὰ λείπει».

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

27 Φεβρουαρίου

Τὸ ἑλληνικὸν θεατρὸν ὁμοιάζει μὲ τὰ ζῶα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα τὸν χειμῶνα περιπίπτουν εἰς λήθαρον. Εἶνε ἀλήθες ὅτι οἱ συγγραφεῖς καὶ οἱ ἰθόποιοι προσπαθοῦν— καὶ φέτος μάλιστα προσεπάθεισαν πολὺ— νάποδιώξουν τὸν λήθαρον· ἀλλ' ὁ τεχνικός καὶ ἀσθενέστατος οὗτος παλμός τοῦ χειμερινοῦ ζῶου πολὺ ὀλίγον βέβαια ὁμοιάζει πρὸς τὴν θορυγιανὴν καὶ πλημυροῦσαν ζωὴν, τὴν παρατηρουμένην κατὰ τὸ θέρος. Τί νὰ γίνῃ! πρέπει νὰ συνειθίσωμεν εἰς τὴν ἰδέαν ὅτι ὁ ὀργανισμός τοῦ ἑλληνικοῦ θεατροῦ ἐπλάσθη ὑπὸ τὴν ἰδέαν τοῦ θεροῦ εἰς τὸ ὑπαιθρον, ὑπὸ οὐρανὸν αἴθριον, ἀστερόεσσα καὶ ἀτμοσφαῖραν θερμὴν. Τὸν ὅρον τοῦτον ἐπιβάλλει φαίνεται ἀπαραβάτως τὸ ἀθηναικὸν κλίμα ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων, εἶνε δὲ ἔθιμον ὑπαγορευθῆν ὑπὸ τῆς φυσικῆς ἀνάγκης ἢ κατὰ τὸν χειμῶνα ἀναχώρησις τῶν θιάσων καὶ ἡ κατὰ τὴν ὥραν ταύτην ἐκμετάλλευσις τῶν ἐξω ἑλλήνων— ἐν ὀνόματι τῆς τέχνης.

Διὰ τοῦτο πολὺ φοβοῦμαι ὅτι δὲν θὰ κινήσῃ σήμερον τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἀθηναίων ἢ ὀμιλία μου περὶ θεατροῦ. Ἀλλὰ πῶς εἶνε δυνατόν νὰ παραβλέψωμεν μερικὰ γεγονότα, ἐν τῶν ὁποίων μάλιστα εἶνε ἀρκετὸν σημαντικόν: ἐννοῶ τὴν 5θὴν παράστασιν, τὴν πανηγυρικῶς διεξαχθεῖσαν, τοῦ Λίγιο ἀπ' Ὀλα, τῆς περιλαλήτου ἀθηναϊκῆς ἐπιθεωρήσεως τοῦ κ. Μιχαὴλ Λάμπρου. Ἄν δὲν ἀπατώμαι πρώτην φοράν συνέδη εἰς ἔργον ἑλληνικὸν νὰ παιχθῇ πεντήκοντα φορὰς ἐν τὸς μίαν καὶ τῆς αὐτῆς θεατρικῆς περιόδου. Οἱ ἀποβλέποντες εἰς τὴν ἑλλειψὶν τῆς φιλολογικῆς ἀξίας, ἢ ὁποία χαρακτηρίζει τὸ ἄλλως φαιδρότατον ἔργον τοῦ κ. Λάμπρου καὶ μεμψιμοιροῦντες διὰ τὴν ἀπαραδειγματίστησιν αὐτὴν ἐπιτυχίαν, νομίζω ὅτι ἔχουν ἄδικον. Ἴσα ἴσα, εἰς ὅλον τὸν κόσμον, τὰ ἔργα τὰ ἀριθμοῦνται τὰς περισσώτερας παραστάσεις εἶνε τὰ στεροῦμενα βάρους καὶ ἀξίας φιλολογικῆς καὶ γραμμῆς ἐν τῷ μέτρῳ τῆς διανοητικῆς καὶ αἰσθητικῆς ἀναπτύξεως τοῦ πολλοῦ κόσμου, ὁ ὁποῖος τὰ ἐννοεῖ, τὰ ἀγαπᾷ καὶ τὰ ὑποστηρίζει. Οἱ ἐκλεκτοί, οἱ ἀνεπιτυχημένοι, οἱ ἐννοοῦντες καὶ ἀγαπῶντες τὰ ἀνώτερα ἔργα, εἶνε τὸσον ὀλίγοι, δυστυχῶς, —καὶ ἡ ἀναλογία εἶνε σχεδὸν παντοῦ ἢ αὐτή. — ὥστε ἂν ὀχι καμμίαν, πολὺ ὀλίγας παραστάσεις εἶνε δυνατόν νὰ ἐπιτύχη ἔργον ἐκφεύγον ὁπωςδήποτε τὴν ἀντίληψιν τοῦ πλήθους. Ἀπεναντίας, βλέπετε, τὸ πεντήκοντα παραστάσεις ἀριθμοῦν «Λίγιο ἀπ' Ὀλα» ἐνὸσον ὅλοι οἱ γηγενεῖς ἢ μουσικὴ τὸν—εὐκόλος καὶ πεταχτὴ μουσική, συμπτυθεῖσα κατὰ τὸ παραδεγεμένον σύστημα τῆς ἀπὸ ξένων «διφθερῶν ἀπο-

συλάσεως» — κυριαρχεῖ δημοτικότητι, τὰ δὲ ἄσματά του ἀπεστήθισαν ὅσοι οὐδὲ κατ' ὄναρ θὰ φαντάζεται βέβαια ὅτι θάποστηθίσουν ποτὲ τοὺς σοβαροτέρους τοῦ στίχου ὁ ποιητὴς τῶν, ὁ κ. Λάμπρος Ἀστέρης. Θά μου παρατηρήσετε ἴσως ὅτι, ἂν κρίνωμεν ἀπὸ τὰ τόσον πολυπληθῆ ἀκροατήρια τοῦ «Λίγιο ἀπ' Ὀλα», τὸ πλῆθος, ὁ πολὺς κόσμος ἀποτελεῖται παρ' ἡμῖν καὶ ἀπὸ πολλοὺς ἔχοντας ἀξιώσεις ἀνεπιτυγμένον, πολιτισμένων, ἐξευρωπαϊσμένων καὶ κατὰ τὴν περιβολὴν καὶ κατὰ τὰς ἐξεις καὶ ἐνίοτε κατὰ τὴν γλῶσσαν... Ἐ, ὡς πρὸς αὐτὸ πιθανὸν νὰ ἔχετε δίκαιον καὶ τὸ φρονιμώτερον εἶνε νὰ διοικήσωμεν, διότι καὶ ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστας μας ἀκόμη θὰ δυσηρόσεται πολλοὺς ἢ ἐξέτασις τοῦ θέματος.

Καθὼς ἀκούομεν, ἐπεσε καὶ τὸ «Ἐπεσε» τὸ νέον κωμειδύλλιον τοῦ κ. Κοτσελοπούλου, τὸ παραστάθεν διὰ πρώτην φοράν ὑπὸ τοῦ θιάσου τῶν Ἀθηνῶν, ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς Κωμωδίας τὴν Πέμπτην. Δὲν τὸ εἶδομεν, δυστυχῶς, ὥστε νὰ εἶμεθα σήμερον εἰς θέσιν νὰ σὰς εἰσπομεν τὰς ἐντυπώσεις μας. Ἀλλ' ἂν πιστεύσωμεν μίαν ἐπιστολὴν δημοσιευθεῖσαν περὶ τούτου εἰς τὴν καθημερινὴν «Ἐστία» ὑπὸ ἀκροατοῦ, εἰς τὴν εἰλικρίνεια τοῦ ὁποῖο δὲν ἔχομεν κανένα λόγον νὰ δυσπιστώμεν, τὸ ἔργον ἦτο ἐκτρομακτικώτατον. Χάριν τοῦ συγγραφεῖος παραδεχόμεθα ὅτι ἡ φράσις εἶνε ὑπερβολικὴ· ἀλλὰ τοῦτο πάλιν δὲν μας ἐμποδίζει νὰ εἰπώμεν ὅτι τὸ ἐπιχείρημα, τὸ ὁποῖον ἔφερον αὐτὸς ὁ ἴδιος ὑπὲρ τοῦ ἔργου του, ἐκίνησε τὸ γενικὸν μεϊδιάμα. «Ὅποιος ἀμφιβάλλει ὅτι τὸ «Ἐπεσε» εἶνε καλὸν—εἶπε περίπου ὁ κ. Κοτσελόπουλος,—ἄς ἔλθῃ νὰ τὸ ἴδῃ! Τί ὠραία! Τὸ συμφέρον τοῦ συγγραφεῖος βέβαια εἶνε νὰμψιδάλλων ὁσὸν τὸ δυνατόν περισσώτερον, ὥστε τὸ ἀκροατήριόν του νὰ εἶνε ὁσὸν τὸ δυνατόν πολυπληθέστερον. Ἀλλ' ἂν ἡ παράστασις δὲν κατώρθωνε νὰ ἐξαγάγῃ ἐκ τῆς ἀμφιβολίας τοὺς πειραματίζοντας ἀκροατάς, ποῖος θὰ τοὺς ἀπεζημιώσει; Διὰ τοῦτο μόνον ἂν ἡ πρόσκλησις ἦτο δωρεάν, τὸ ἐπιχείρημα θὰ εἶχε κάποιαν ἀξίαν· τοῦλάχιστον θὰ ἐσπεύδαν νὰπαποκριθοῦν εἰς αὐτὴν ἰκανοί, ὥστε τὸ πεμμένον Ἐπεσε νὰ μὴ παριστάνεται πρὸ κενῶν ἐδωλίων...

Ἀλλ' ἰδοὺ ὡς ἀποζημιώσις καὶ μίαν εὐχάριστος θεατρικὴν εἰδήσις: Ὁ «Βουρκόλακας» τὸ ἐν τῇ Εἰκ. Ἐστία δημοσιευθὲν δρᾶμα τοῦ Ἀργύρου Ἐφταλόφου παρεστάθη κατ' αὐτὰς μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας εἰς τὴν Βάρναν, ὑπὸ ἐρασιτεχνῶν. Ἡ ἐγχορτία ἐφημερίς Εὐξείνιος δημοσιεύει μακρότατον ἄρθρον περὶ τῆς παραστάσεως πλήρης ἐνθουσιασμοῦ. Ἄς το μελετήσουν καλά οἱ θιασάρχαι μας. Πεντήκοντα παραστάσεις ἐντὸς τῆς αὐτῆς περιόδου ὁ Βουρκόλακας δὲν θὰ κάμῃ βέβαια ποτὲ ἀλλ' εἶνε ἔργον τὸ ὁποῖον καὶ τοὺς ἰθόποιοις θὰ τιμᾷ καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς ἀκροατάς τῶν πέντε ἢ δέκα του παραστάσεων. Γο. Σ.

[Τὸ κάτωθι βαθὺ καὶ ἀληθῶς ἐξέχον διηγηματικὸν εἶνε ἔργον τοῦ ἐπιφανοῦς τσέγου ποιητοῦ καὶ λογογράφου Γιαροσλάβ Φρηλίκην (Vrehlicky), ὅστις θεωρεῖται ἀντάξιός τοῦ Ἄϊνε καὶ τοῦ Λενάου καὶ εἰς τῶν διαπρεπεστάτων συγγραμμάτων ποιητῶν τῆς Εὐρώπης.] Σ. τ. Δ.

ΠΟΙΗΣΙΣ ΚΑΙ ΠΕΖΟΤΗΣ

Κωστή Παλαμῶ.

Κατόικον καὶ οἱ δύο εἰς οἰκίαν ἀποκέντρου ὁδοῦ τῆς πρωτεύουσῆς.

Ὁ ἄρτοποιός, κοντόγυμνος, εὐρύωμος, ἔχων μυῶνας, ἰσχυροὺς ὡς ἐκ αἰθέρου, ἀποσκληρυνθέντας καὶ ὀγκωθέντας ὑπὸ τῆς ἐργασίας, κατεῖχεν ἐλόκληρον τὸ ἴσθηκον. Ἡ εὐσαρκία καὶ ἡ ἐπὶ τῆς μορφῆς του εὐχαρίστησις ἐμαρτύρουσαν ὅτι τὸ ἔργον του ἤμαζε καὶ ὅτι οὐδέναι πόνον δράσεως ἠσθάνετο ἐν ἄλλῳ κύκλῳ ἐνεργείας.

Τὸ ἄρτοποιεῖον, τὸ ὁποῖον ἐξέπεμπεν ἀδικόπως θερμὴν πνοήν καὶ ὀσμὴν ἀλεύρου καὶ φουρνισμένου ψωμοῦ συνεικοινωνεῖ πρὸς τὸ πρατήριο τοῦ ἄρτου, ἔχον μεγάλα κυκλιωτὰ παράθωρα καὶ μικρὰν θύραν, εἰς ἣν ἐκρέματο κωδωνίσκος, ἀκαταπαύστως ὄλην τὴν ἡμέραν κωδωνίζων.

Ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ ἀρτοποιεῖο κατόικει εἰς μυρεψός. Δὲν ἦτο χειροτέχνης τις, ἀλλ' ἠσθάνετο ἑαυτὸν ἐμφυλούμενον ὑπὸ ἐφευρετικῶν πνεύματος, κ' ἐπῆγε διαρκῶς νὰ δημιουργήσῃ νέας καὶ ἀλλοτρόπους ὀσμάς. Τὸ ἄρωμα τῶν ἰσθῶν, τῶν ῥόδων, τοῦ ρεζεδά, τοῦ γαρυφάλλου, τοῦ μόσχου ἐθεώρει κοινόν, γυδαῖον. Πολλὸ ὀλίγον τὸν ἐμελεν ἂν τὰ ἀρώματα ταῦτα ἦσαν δημοφιλέστατα. Ὁλοκληρούς νύκτας διήρχετο εἰς τὸ στενὸν μικρὸν δωμάτιόν του ὅπου ἀπεστάλαζε, συνεδύαζε, ἀνεμίγνυε, διύλιζε, ἐστράγγιζε καὶ ἐβραζεν. Ἄφινε καθ' ὀλοκληρίαν ἐλευθέραν τὴν φαντασίαν του, καὶ πέραν ἐπὶ τῶν ὄριων τῆς καλαισθησίας, μόνον καὶ μόνον διὰ ν' ἀνακαλύψῃ νέον κόσμον ἀγνώστων μέχρι τοῦδε ἀρωμάτων. Ἐκ φύσεως προετίμα τὸ δριμύ καὶ δύσοσμον, οἷα εἶνε παραδειγματὸς χάριν ἢ ὀσμὴ βραστῶν, ὑπερρωσμῶν, εἰς ἐλαφρὰν σήψιν περιελθόντων ἀνανά προετίμα ὀσμάς, αἵτινες διαλαύνουσι τὰς ἀρτηρίας ὡς παραγορδία βιολίου, ἢ βιάια ἀνάμιξις σφύδρα ἀντιθέτων καὶ δυσαρμόστων χρωμάτων.

Ἐνεκ τῆς ἀκαταπαύστου ἐργασίας εἶχε κυρτωθῆ πῶς· οἱ ὀρθαλμοὶ του ἔλαμπον, ἡ δὲ εἰς τοῦ θά ἔλεγε τις ὅτι εἶχε προμηκυνθῆ ἐκ τῆς διηγετικῆς ἀσπρήσεως ὀσμῶν.

Τὰ προτύντα τῆς τέχνης του εἰς οὐδὲν μέγα κατάστημα ἐπόλεσι. Ὀλίγους πελάτας εἶχε μόνον καὶ αὐτοὶ δὲν ἦσαν ἀσφαλεῖς. Ἐνίοτε ἦγε ὡς γνήσιος μουσικὸς τόνος, ἐν μέσῳ τοῦ ἀτελεστάτου κρῖτου τοῦ κωδωνίσκου τοῦ ἀρτοποιεῖο, καὶ τῆς ἰδικῆς του θύρας ὁ κωδωνίσκος, εἰσῆρχετο δὲ κόρη τῆς κωδωνίσκου ἀνέτων, ἡ νέος τις ἡ γεροντοπαλιήκαρον, οἵτινες, ἀφ' οὗ ἐπεθεώρουσαν τάρωματα, ἐξέλεγον ἐν καὶ ἀπῆρχοντο φέροντες ἐντὸς φιαλίδιου ἐξ ὠραίου λελαξενμένου κρυστάλλου κατ' ἀνατολικὸν ἢ ἐνετικὸν τρόπον, σταγόνας τινὰς παραδόξως εὐωδιῶντος ἀρώματος, ἐν ᾧ ἡ ὀσμὴ τοῦ ὀσποπνάξ συνεμίγνυτο μὲ τὴν εὐωδίαν κινεζικοῦ λειριόυ ἢ ἡ σφοδρὰ εὐωδία τῆς ἀμβέρως ἡλάλαξε θριαμβευτικῶς ὑπὲρ τὴν ὡς ψυχρὴν γεροντοκόρης ὀσμὴν τοῦ ρεζεδά.

Οἱ ἀγορασταὶ ἐγίνοντο ἡμέρας σπανιώτεροι—ἀλλ' ἔμυρεψός ἔμενε ἀδιαπτῶτως κενυρῶς ἐπὶ τοῦ ἔργου του, νέας ποθῶν ἐντυπώσεις, νέας σταγόνας τῶν διυλισμένων ψυχῶν τῶν ἀνθρώπων ἐπιζητῶν.

Ὁ κωδωνίσκος τοῦ ἀρτοποιεῖο ἐκρούετο ἐλὸν ἐν ζυμώσῃ ἠκούοντο ἔως ἐπάνω τὰ παζαρέματα τῶν ἀγοραστῶν, τὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης ῥιπτόμενον χρέμα, ἡ φαιδρὰ φλυαρία τῶν ζυμωτῶν καὶ τῶν ὑπηρετῶν, οἱ γέλωτες τῶν παιδιῶν, ὁ βαρὺς κρῖτος τῶν φορητῶν ἀμαξίων. Ποικίλος θόρυβος καὶ ζωὴ... Μέχρι βαθείας νυκτὸς διήρχετο ἡ ὀχλοδοχία ἐκεῖνη, ἐπειτα κατέπαυε ἡδύνατο δὲ τις ν' ἀκούσῃ πῶς ἐκαθάρζετο καὶ ἀνήπτετο ὁ φούρνος, πῶς ἐφουρνίζοντο καὶ ἐξεφουρνίζοντο τὰ ψωμιά. Ἐπειτα ἐπήρχετο πλήρης σιωπῆ· ἀλλὰ μετὰ δύο ὥρας, πρὸ τῆς χαραυγῆς, ἤρχιζεν ἐκ νέου ὁ θόρυβος τῆς ζωῆς.

Κατὰ τὰς νύκτας ἐκεῖνας ὁ μυρεψός ἐκάθητο μόνος ἐπὶ τοῦ ἄνω πατώματος, κύπτων ἐνώπιόν βιβλίων, ἐμπροσθεν ἀνθέων ἐξωτικῆς βλαστήσεως, πρὸ διαφόρων οὐσιῶν εἰς σήψιν περιελθουσῶν, ἐξ ὧν δι' ἐσφῶν ἀναλύσεων ἢ συνδυασμῶν ἐξῆρχε τὴν ἐν αὐτοῖς λαμβάνουσαν ἢ ὑπνοῦσαν ψυχὴν τῆς εὐωδίας.

Κατὰ τὰς νύκτας ἐκεῖνας ἠκούετο, ἐν τῇ σιωπῇ τῆς βαθείας, ἀντήχου ἐκ τῆς σκάφης τὸ θαυμασίον ἄσμα τοῦ Ψωμοῦ. «Εἶμαι τὸ μᾶννα εἰς τοὺς βεβαρημένους καὶ τοὺς κουρασμένους ἐκ τῆς ἐργασίας. Ἐκαστον ψυχλόν μου εἶνε ἱερὸν· εἶνε ἰδρῶς τοῦ ἐργάτου, εἶνε δάκρυον τῶν ὀφθαλμῶν. Ἐμβάλλω ζωὴν, διότι εἶμαι ζωὴ, ἀναρῶμαι ἀπὸ τοὺς κόλπους τῆς γῆς, κρητόνομαι καὶ αὐξάνω, ἀποπνέω ὀσμὴν μητρόσ· εἶμαι σὰρξ καὶ γάλα· ἐντὸς μου εὐρίσκονται τὰ φωσφορικὰ ἔμβρυα διὰ τὸν ἐγκέφαλον τὸν διανοούμενον ἀλλὰ καὶ τὰ μυικὰ κύτταρα διὰ τὴν χεῖρα τοῦ ἐργάτου. Εἶμαι τὸ μᾶννα τῶν πτωχῶν, ἡ ἀγία Κοινωνία ἡ διδουσα ζωὴν εἰς τοὺς βεβαρημένους καὶ κουρασμένους ἐκ τῆς ἐργασίας».

Ὁ μυρεψός ἦκουε τὸ παράδοξον ἄσμα, καὶ μετὰ σταγόνες δακρύων κατέδρεχον τὰς ὀφθαλμοὺς, ἰσχνὰς περὶ αἰμαίνας τῆς καρδίας του ἀνῆλθε μεγάλη προσευχὴ πρὸς τὸν οὐρανόν·

—Ὁ Θεὲ μου, πόσον εὐτυχεῖς εἶνε ὅσοι εἰμποροῦν νὰ κἀνουν τὸν κόσμον εὐτυχῆ μὲ κατὰ κοινὸν καὶ συνειθισμένον· καὶ ὅμως σ' εὐχαριστῶ ὅτι δὲν μ' ἔκμας ψωμῶν ὅπως αὐτὸν ἐδῶ κάτω, ὅτι μοῦ ἐδωκας νὰ πῶ τὸ ὅπῃ τῶν ἐκλεκτῶν, ἔστω ἀκόμη καὶ μὲ θυσίαν τῆς ζωῆς.

Ἀλλὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν ἔθηκε τὴν χεῖρά του εἰς τὸ θυλάκιόν του, ἐξέβαλε δύο μεταλλικὰ κεράμια, τὰ ἐξύγισεν εἰς τὴν χεῖρά του, καὶ ἐπιθύρησε μὲ ὀδυνῆρον μεϊδιάμα·

—Εἶνε ὥρα νὰ πάγω ν' ἀγοράσω ψωμί!

[Ἐκ τοῦ γερμανικοῦ]

A. Π. Κ.

ΚΑΚΟΣΗΜΑΔΙΑ'

ΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΠΛΩΡΗΣ

Καὶ ἀποκαμωμένος, καταιδρωμένος, ἀκούμισεν ἀγκομαχῶντας στὴν κουραστὴν παραιτώντας τὴν τσάγκρα. Ἀλλὰ τὴν ἰδίαν ὥρα ἀντήχησε σπαραχτικὴ ἡ φωνὴ τῆς κουκουβάγιας ἀπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του: —Κουκουβάου!...κουκουβάου,βάου!...

Τὸ ἀναθεματισμένο πουλὶ τόσῃ ὥρᾳ ἦταν χωμένο στὸ ζᾶρτι κ' εἰμεις εἶδησθ δὲν εἶχαμε. Στὴ φωνὴ εὐθύς ἐτινάχτηκεν ὀρθὸς ὁ καπετάνιος, σὺν ξαφνισμένῳ ἄλλο, ἀδραξὲ τὴν τσάγκρα καὶ τρελλὸς ἀπὸ τὸ θυμὸ ἀγριοφώναξε:

—Στὸ τιμόνι, Μπαρμπατρίμη! στὸ τιμόνι κ' ἀπάνου του!...

Ἀρῆσαμε ὅλοι τὰ πανιά ὅπως ἦσαν κ' ἐπῆρε καθένας τὴ θέσιν του. Ὁ Μπαρμπατρίμης ὁ ναύκληρος μὲ μίαν τιμονιὰ ἐγύρισε τὴ γολέτα ἀπὸ τὴν Ἐρημόμηλο κατὰ τὰ Γερακοῦνια. Ἦταν ἐπικίνδυνον τὸ διαβόλος σὺνὰ κάνει τέτοια παιγνίδια στὰ καράβια. Ὁ καπετάνιος καθὼς εἶδεν ἔτσι τὸ σκυλὶ ἐσταυροκοπήθηκε κ' ἐπίασε μὲ τὸ ζερβὶ τοῦ χεῖρι τὸ σκαντάλι. Τέλος ἤρθε μίαν στιγμὴ πού εἶπαμε πῶς ἐτελείωσαν πὰ τὰ βάρανά μας. Ἡ κουκουβάγια κουρασμένη φαίνεται, ἄρχισε ν' ἀργοπετᾷ τόρα καὶ νὰ χαμηλώνη κ' ἐξάφρα ἐβρόντῃσε χάμου στὸ κατάστρωμα.

—Βάρ' τῆς· ἐφώναξαμε ὅλοι ὁμόφωνοι. Ἀλλ' ὥστε νὰ ξαμώσῃ ὁ καπετάνιος, διάρρηκος ἐγᾶθηκεν ἀπὸ μπροστά μας ὁ πειρασμός. Ὁ καπετάν Κρεμύδας ἄρχισε νὰ τὰ βάρνη μ' ἐμᾶς καὶ νὰ μᾶς βρίζη πῶς δὲν τοῦ μιλῆσαμε ἔγκαιρα. Ἀλλὰ τὴν ἰδίαν ὥρα βλέπω τὸν Μπαρμπατρίμη νὰ παραιτῆ τὸ δικάκι καὶ ἀρκουδιζόντας νὰ πλησιάζῃ στὸν καπετάνιο καὶ μὲ χερονόμες νὰ τοῦ δείχνῃ στὸ σχοινὶ τῆς μεσανῆς στραλιέρας τὸ πουλὶ. —Βάρ' τῆς!

Μπαμ! ἀντήχησε στὸν ἤσυχον αἰθέρα καὶ καπνὸς μὲ σιάγια καὶ στουπιὰ ἐπεσε τετραπανωτὰ στὰ πανιά, σὺν νὰ τὰ ἐδερνεν ἀδρὺ γαλάζι. Ἀλλὰ σύνωρα μὲ τὴν ντουφεκίαν ἐνὰς ἄλλος χτύπος συγκατατῆς ἀντήχησε, ὅπως ὅταν πέφτει δένδρο συγκαδοκορμόρριζο κ' ἐπέσαμε ὅλοι στὸ κατάστρωμα προύμιτα.

Ὁ διάβολος ἔκαμε τὸ σκοπὸ του. Μίαν στιγμὴ πού παρήτησεν ὁ ναύκληρος τὸ τιμόνι, μᾶς ἄρπαξε τὸ ρέμμα στὰ κλωθογυρισμάτά του, μᾶς ἐσπρωξε ἀπάνω στὰ Γερακοῦνια καὶ ἡ δόλια μας γολέτα ἀνοιξε στὰ δύο σὺν καρούδι. Καὶ μὲσ' ἀπὸ τὴ θάμψη ἠρμήια τοῦ νησιού, ἀνέθηκε γιὰ τελευταία φορά, πιὸ ἄγρια καὶ πιὸ αἰμοτοπήχτρα ἡ φωνὴ τῆς κουκουβάγιας, κραυγὴ νικητήριος συρορᾶς καὶ δακρύων.

—Κουκουβάου!...κουκουβάου,βάου!... — Ἄχ, μ' ἔχασες πειρασμέ!... ἐβρου-

στὸν κούφιον ἀέρα κ' ἐξανάρχιζε τὸ ἴδιο παιγνίδι τοῦ, τὸ αἰώνιον κλωθογυρισμά του.

— Πίσω μου, διάολε!... ἔλεγε σταυροκοπούμενος ὁ μαυροκαπετάνιος, κατὰπληκτος ἀπ' αὐτὰ του τὰ κινήματα.

—Μωρὲ τὸ κεφάλι μου κόβω, καπετάνιε πῶς δὲν εἶνε πουλὶ αὐτὸς ὁ πειρασμός· εἶπε μίαν στιγμὴ ὁ Μπαρμπατρίμης ὁ ναύκληρος· πιάσε, λέω, τὴν τσάγκρα μὲ τὸ ζερβὶ νὰ μὴ στὴν πάρη... Δὲν ἀκούς μίαν ὥρα τόρα τὸ σκυλὶ πῶς γρινιάζει.

Ἀληθινὰ ὁ Πιστὸς ὁ σκύλος μας, πεσμένος στὴν πλώρη, συμμαζωμένος λὲς κ' ἐφρόντιζε νὰ γίνῃ ὅσο τὸ δυνατόν ἐλάχιστος, μὲ τὴν οὐρὰ κρυμμένην στὰ σκέλια, τὸ κεφάλι ῥιγμένο ἀπάνω στὰ μπροστίνια του ποδία, τ' αὐτὰ κρεμασμένα, ἀνοιγοσφαλοῦσε τὰ μάτια του κ' ἐγρινιάζε μὴ τολμῶντας ν' ἀλυχτήσῃ ἀπὸ τὴν παρούσια καιῶν φραντᾶσματος. Ἐνας μὲ τὸν ἄλλον ἄρχισε νὰ μᾶς πιάνη κ' ἐμᾶς τρομάρα καὶ ἀρχίσαμε τὰ σταυροκοπιματα, ἄλλος φιλόνας τὸ φυλαχτό του, ἄλλος πέρνοντας στὴν τσέπη του κερί τοῦ Ἐπιτάφιου καὶ ἄλλος λέγοντας μέσα του θρησκευτικὰ τροπάρια. Ὁ διάβολος σὺνὰ κάνει τέτοια παιγνίδια στὰ καράβια. Ὁ καπετάνιος καθὼς εἶδεν ἔτσι τὸ σκυλὶ ἐσταυροκοπήθηκε κ' ἐπίασε μὲ τὸ ζερβὶ τοῦ χεῖρι τὸ σκαντάλι.

Τέλος ἤρθε μίαν στιγμὴ πού εἶπαμε πῶς ἐτελείωσαν πὰ τὰ βάρανά μας. Ἡ κουκουβάγια κουρασμένη φαίνεται, ἄρχισε ν' ἀργοπετᾷ τόρα καὶ νὰ χαμηλώνη κ' ἐξάφρα ἐβρόντῃσε χάμου στὸ κατάστρωμα.

—Βάρ' τῆς· ἐφώναξαμε ὅλοι ὁμόφωνοι. Ἀλλ' ὥστε νὰ ξαμώσῃ ὁ καπετάνιος, διάρρηκος ἐγᾶθηκεν ἀπὸ μπροστά μας ὁ πειρασμός. Ὁ καπετάν Κρεμύδας ἄρχισε νὰ τὰ βάρνη μ' ἐμᾶς καὶ νὰ μᾶς βρίζη πῶς δὲν τοῦ μιλῆσαμε ἔγκαιρα. Ἀλλὰ τὴν ἰδίαν ὥρα βλέπω τὸν Μπαρμπατρίμη νὰ παραιτῆ τὸ δικάκι καὶ ἀρκουδιζόντας νὰ πλησιάζῃ στὸν καπετάνιο καὶ μὲ χερονόμες νὰ τοῦ δείχνῃ στὸ σχοινὶ τῆς μεσανῆς στραλιέρας τὸ πουλὶ.

—Βάρ' τῆς! ἀντήχησε στὸν ἤσυχον αἰθέρα καὶ καπνὸς μὲ σιάγια καὶ στουπιὰ ἐπεσε τετραπανωτὰ στὰ πανιά, σὺν νὰ τὰ ἐδερνεν ἀδρὺ γαλάζι. Ἀλλὰ σύνωρα μὲ τὴν ντουφεκίαν ἐνὰς ἄλλος χτύπος συγκατατῆς ἀντήχησε, ὅπως ὅταν πέφτει δένδρο συγκαδοκορμόρριζο κ' ἐπέσαμε ὅλοι στὸ κατάστρωμα προύμιτα.

Ὁ διάβολος ἔκαμε τὸ σκοπὸ του. Μίαν στιγμὴ πού παρήτησεν ὁ ναύκληρος τὸ τιμόνι, μᾶς ἄρπαξε τὸ ρέμμα στὰ κλωθογυρισμάτά του, μᾶς ἐσπρωξε ἀπάνω στὰ Γερακοῦνια καὶ ἡ δόλια μας γολέτα ἀνοιξε στὰ δύο σὺν καρούδι. Καὶ μὲσ' ἀπὸ τὴ θάμψη ἠρμήια τοῦ νησιού, ἀνέθηκε γιὰ τελευταία φορά, πιὸ ἄγρια καὶ πιὸ αἰμοτοπήχτρα ἡ φωνὴ τῆς κουκουβάγιας, κραυγὴ νικητήριος συρορᾶς καὶ δακρύων.

—Κουκουβάου!...κουκουβάου,βάου!... — Ἄχ, μ' ἔχασες πειρασμέ!... ἐβρου-

γῆθηκεν ὁ καπετάνιος τραβώντας τὰ μαλ-
λιά του.
'Αλλ' ὁ Μπαρμπατρίμης ὁ ναύκληρος
ἔτρεξε χαρούμενος καὶ τοῦ βούλωσε τὸ
στόμα.

—Φτύσ' στὸν κόρφο σου! τοῦ λέγει βια-
στικά φτύς' στὸν κόρφο σου καὶ μὴ βαρ-
γομάς τὸ Θεό!... Νὰ ποῦ ξεδιάλυσε ἡ
κακοσημαδιά· κάλλιο στὸ καράβι παρὰ
στὸ σπίτι.

Ὁ καπετάν Κρεμύδας ἐγύρισε καὶ τὸν
κύτταξε ἄφωνος, ἄλαλος. Ἦρθεν ἐξαφνα
μπροστά του ἡ θλιθερὴ εἰκόνα τοῦ σπιτιοῦ
του, ὅπως ἦταν ὅταν τὸ ἄφησε μὲ τὴ γυ-
ναϊκὰ του κλιναρομένη νὰ χροπαλεύη· νὰ
γυρίζη ἐδῶ κ' ἐκεῖ τὰ φωτεινὰ καὶ ὑγρά
μάτια νὰ τὸν ζητᾶ καὶ κάτω τὰ παιδιὰ
του νὰ σέρνονται καὶ νὰ κλαίει μόνα κ'
ἐρημια. Καὶ ὁ μαυροκαπετάνιος πέφτοντας
μὲ λυγμούς καὶ δάκρυα στὴν ἀγκυλιά τοῦ
Μπαρμπατρίμης.

—Ναί· εἶπε μὲ φωνὴ μισοθυμένη, λές
καὶ δὲν ἤθελε νὰ τὴν ἀκούση οὐτ' αὐτὸς
ὁ ἴδιος· δόξα νάχη ὁ Θεός. Κάλλιο στὸ
καράβι παρὰ στὸ σπίτι...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΚΑΒΙΤΣΑΣ

ΟΝΕΙΡΟΝ ΚΑΙ ΖΩΗ'

Διήγημα Μανουκίου Γιοκά — Μετάφρ. Ν. Ἐπ.

Καὶ ὄλοι ἦσαν λυπημένοι, καὶ ὄλοι ἔφε-
ρον βαθύχρωμα ἐνδύματα. Ὁ γαμβρός
ἐκλαίει, ἐν ᾧ τὰ δάκρυα τοῦ πατρός εἶγον
πλέον ἐξαντληθῆ. Δύο συγγενεὶς ὑπεβά-
σταζον τὴν ἀτυχῆ Ἐρτσαν. Ἐνηγκαλίσθη
τόσον ἰσχυρῶς τὸ φέρετρον τῆς ἀδελφῆς
τῆς, ὅταν ἠθέλησαν νὰ τὸ καταβιάσσουν
εἰς τὸν τάφον, ὥστε ἐδέησε νὰ τὴν ἀπο-
σπάσουν ἐκείθεν διὰ τῆς βίας καὶ νὰ τὴν
μεταφέρουν εἰς τὴν οἰκίαν. Ἐκεῖ περιέμεινε
τὴν ἐπάνοδο των συγγενῶν τῆς. Τῆ ἔφαι-
νετο ὅτι καὶ ἡ Ἰδόνκα ἔμελλε νὰ ἐπα-
νέλθῃ καὶ ὅταν εἶδεν εἰσερχομένους τὸν
πατέρα τῆς καὶ τὸν Βαρκζαὶ μόνους, ἡ
λύπη τῆς ὑπῆρξε τόσον ἰσχυρὰ, ὥστε ἐλι-
ποθύμησεν. Ὁ Βαρκζαὶ τὴν ἀνήγειρε καὶ
ἠθέλησε νὰ τὴν μεταβιάσῃ εἰς τὰς ἀγ-
κάλας τοῦ πατρός τῆς.

«Κράτησέ την — τῷ εἶπεν ὁ γέρον
Πέτικη, — τὴν πλέον δὲν ἔχω παρ' αὐτὸ
τὸ παιδί. Ἄς λάβῃ τὴν θέσιν τῆς ἀδελ-
φῆς τῆς καὶ ἄς εἶνε εὐτυχῆς».

Ὁ Βαρκζαὶ ἐπεριποιήθη τὴν νεάνιδα,
ἐπικινδύνως ἀσθενῆ ἐπὶ πολλὰς ἐβδομάδας
καὶ δὲν ἀπῆλθεν ἐκ τῆς οἰκίας, παρὰ μόν-
νον ἀφ' οὗ ἡ Ἐρτσαν ἀνέρωσεν.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ γέρον Πέτικη, νὰ δώσῃ
τὴν θυγατέρα του Ἐρτσαν εἰς τὸν Βαρκ-
ζαὶ, δὲν ἔμεινε μυστικὴ διὰ κανένα, ἀλλ'
ἔπρεπε νὰ παρέλθῃ τὸ ἔτος τοῦ πένθους.

Καὶ τὸ ἔτος παρήλθε βραδείως, παρέγον
ὄλοιν εἰς τὸν Πέτικη τὴν βεβαίότητα, ὅτι δὲν
ἐδύνατο νὰ ὑπανδρεύσῃ τὴν θυγατέρα του

1 Ἴδε σελ. 70.

μὲ καλλίτερον καὶ ἐντιμώτερον ἀνθρωπον
ἀπὸ τὸν Βαρκζαί.
Μετὰ τὴν πάροδον τοῦ πένθους, ἐώρ-
τασαν τοὺς γάμους.

Ὁ Βαρκζαὶ ἐπῆρε μαζί του τὴν νεά-
νιδα, τὴν ὁποίαν ὑπερηγάπα καὶ ἡ εὐτυ-
χία τῶν νέων ἐπέχυσεν ὀλίγον βάλασμα
ἐπὶ τῆς πληγῆς τοῦ γηραιοῦ πατρός.

Τὸ ὄνειρον τῆς Ἐρτσας ἐγένει πραγμα-
τικότης.

Ἄς ἴδωμεν τὴν πῶς ἐπραγματοποιήθη
καὶ τὸ ὄνειρον τῆς ἀδελφῆς τῆς.

*

Νεαρός τις ποιμὴν ἐβάδιζε κατὰ μῆκος
τοῦ Ζάμου τὴν νύκτα καθ' ἣν θορυβώδης
ἑωρτάζετο ὁ γάμος τῆς πρωτοτόκου θυγα-
τρός τοῦ Πέτικη.

Εἶχε σταματήσει καὶ ἦναψε πῦρ ἀπὸ
κλάδους ἐλάτης. Ὁ χροτάτος, ρεμβώδης,

προσῆλου τὰ ὄμματα ἐπὶ τῆς πυρᾶς, χω-
ρίς νὰ τὴν βλέπῃ. Ἐκάθητο παρὰ τὴν
ὄχθην, ἐπὶ τοῦ κορμοῦ ἐνός δένδρου, τὸ
ὅποιον ὁ ποταμὸς εἶχεν ἐκρίζωσει καὶ
ἀφῆσει κατόπιν ἐκεῖ. Τὸ πρόσωπον τοῦ
ποιμένους ἦτο εὐμορφον καὶ λευκόν. Ἡ
μαῦρ του κόμη ἐπιπτεν εἰς βοστρύχους
ἐπὶ τῶν ὤμων, ἀπλῆ δὲ καὶ πτωχικὴ ἦτο
ἡ περιβολή του. Ἄλλ' ἐπὶ τοῦ μετώπου
του ἔβλεπε τις τὴν αἴγλην τῆς ἐμπνεύσεως,
τὴν ὁποίαν εἰς μάτην ἐπικαλεῖται πολλά-
κις ὁ στιχοποιός καὶ ἡ ὁποία, εἰς τὰ
βουνὰ καὶ εἰς τὰς πεδιάδας, ψιθυρίζει
ιδέας ὑψηλὰς παρὰ τὸ οὖς ἀνθρώπων τινῶν,
τοὺς ὁποίους εὖνοεὶ ὁ Θεός. Καὶ οἱ ἀνθρω-
ποι αὐτοὶ οἱ προνομιούχοι ψάλλον σχεδὸν
ἀσυνειδήτως καὶ ἐν τούτοις οἱ ἀνεπιτή-
δευτοι αὐτῶν μελωδία φέρουν δάκρυα εἰς
τοὺς ὀφθαλμούς ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι τὰς
ἀκούουν.

Περίξ τοῦ ποιμένους τὰ πάντα ἐκοιμῶν-
το· οἱ ποιμένες, τὰ ποιμνία, ἡ φύσις ὁλό-
κληρος ἦτο βυθισμένη εἰς ὕπνον βαθύν·
μόνος ὁ νεανίας ἠγρύπνηε καὶ ἐπαίξε μὲ
τὸν αὐλόν του ἄσματα, τὰ ὁποία κανεὶς
δὲν τῷ εἶχε διδάξει, καὶ τὰ ἐπαίξεν ὡς ἐν
ὄνειρῳ, σχεδὸν χωρὶς νὰ τὸ ἐνοήσῃ.

Ἐνίοτε ἡ μελωδία ἔπαυεν, ἀλλὰ τότε
ἡ ἡχώ τὴν ἐπανελάμβανε τρυφερωτέραν
καὶ γλυκυτέραν.

Ὁ ποιμὴν δὲν παίξει πλέον, παρατηρεῖ
ἐν ἀντικείμενον τὸ ὅποιον παρασύρει ὁ πο-
ταμὸς. Τὸ ὕδωρ περιδιναίται, τὸ ἀντικεί-
μενον στρέφεται, στρέφεται καὶ ἐξαίφνης τὸ
ρεῦμα ἀποθέτει ἐν ἀνθρώπινον σῶμα ἐπὶ
τῆς ἀκτῆς. Μὲ τὴν κλίτσαν του ὁ ποιμὴν
ἐλκει τὸ πτώμα πρὸς ἑαυτὸν καὶ οἱ ὀφθαλ-
μοὶ του δὲν δύνανται νὰ πιστεύσουν τοι-
οῦτον θαῦμα. Παρθένον ὠραίαν, ὠραιο-
τέραν ἀπὸ ὅλας ὄσας εἶχεν ἰδεῖ κατ' ὄναρ,
εἶχεν ἐκβράσει ὁ ποταμὸς. Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς
νεάνιδος εἶνε κλειστοί, τὰ μαῦρά τῆς μαλ-
λιά σκεπάζουν τὸ στήθος τῆς καὶ τὸ σῶμά
τῆς εἶνε παγωμένον.

Ὁ νεαρός ποιμὴν ἀνέλαθεν εἰς τὰς ἀγ-
κάλας του τὸ πτώμα καὶ ἠκολούθησε μετ'
αὐτοῦ τὴν ὄχθην. Ἐξύπνησε τοὺς συν-
τρόφους του καὶ τῇ βοήθειᾳ αὐτῶν ἐξή-
πλωσε τὴν νεκρὰν ἐπάνω εἰς μίαν κἀπαν.

«Δυστυχισμένο κορίτσι — ἐψιθύρισαν οἱ
ποιμένες περιλυποὶ — νάποθάνῃ εἰς τὸ ἄν-
θος τῆς ἡλικίας του!»

Ὁ νέος ἐγονυπέτησε παρὰ τὴν νεκρὰν.
Προσπάθει νὰ θερμάνῃ τὰς χεῖρας καὶ
τοὺς πόδας τῆς παρθένου καὶ κατερίθει
τοὺς ὀφθαλμούς, τοὺς διαπαντός κεκλει-
σμένους, ὡς ἂν ἤθελε νὰ τῇ δώσῃ τὴν
ιδικὴν του ζώην δι' ἐνός των φιλημάτων
ἐκείνων.

«Πηγαινέτε νὰ μοῦ ἐτοιμάσετε ἐν φο-
ρεῖον — εἶπεν εἰς τοὺς ἄλλους ποιμένας, —
θὰ πάρω μαζί μου αὐτὸ τὸ κορίτσι εἰς τὰ
βουνά. Ἡ μητέρα μου ζεῦρει γιαντρικὰ
ποῦ θὰ τὴν ἐξυπνήσουν.»

—Τὸ κορίτσι εἶνε πεθαμένο — εἶπον οἱ
ποιμένες.

— Δὲν θέλω νὰ τὸ πιστεύσω' εἶνε τό-
σον ὠραία! Ἴδετε τὴν λιγνίαν: αὐτὸ τὸ εὐ-
μορφὸ πρόσωπον, αὐτὰ τὰ κάτασπρα γε-
ράκια, νὰ τὰ φάγῃ ἔτσι γρήγορα τὸ χῶμα!
Ἄ, ὄχι, ὄχι, ἐλάτε, γρήγορα ἔνα φορεῖον!
Πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἀκόμη ζωὴ εἰς αὐτὸ τὸ
σῶμα· τὰ δάκτυλα εἶνε ἀκόμη μαλακά.
Πόσοι καὶ πόσοι ποῦ τοὺς ἐλέγαμεν πεθα-
μένους, δὲν ἐξαναζήσαν! Προσευχηθῆτε
στὸ δρόμο, προσευχηθῆτε στὸ ἐκκλησάκι
τῆς Παναγίας καὶ θὰ ζήσῃ.

— Εἶνε πεθαμένη, εἶπον οἱ ποιμένες.
Ἀπεμακρύνθησαν, κατεσκευάσαν ἐν φο-
ρεῖον καὶ προσευχηθῆσαν πρὸ τῆς ἱερᾶς
εἰκόνας τῆς Παναγίας.

Ὁ ποιμὴν ἔμεινε μόνος.
«Ἄν εἶνε πεθαμένη — ἐσκέρθη — θὰ τὴν
πάρω μαζί μου καὶ θὰ τὴν θάψω κάτω ἀπὸ
τὸ δένδρο λίθανον εἰς τὸν κῆπον. Ἐκεῖ τού-
λάχιστον θὰ τὴν ἔχω πάντα πλησίον μου.»

Μετ' ὀλίγον οἱ ποιμένες ἐπανῆλθον φέ-
ροντες τὸ φορεῖον ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐξήπλω-
σαν τὴν νεάνιδα. Τὴν ἔφεραν οὕτω μα-
κρὰν, ἐπάνω εἰς τὸ βουνόν, μέχρι τῆς
κατοικίας τοῦ ποιμένους. Ἡ μήτηρ του
ιάτρευε τὰς ἀσθενείας μὲ παντοειδεῖς βο-
τάνας καὶ ρίζας. Ἐρῆσεν περὶ τὰ ἐξη-
μερώματα. Ἡ γραῖα ἦλθεν εἰς προῦπάν-
τησιν τοῦ υἱοῦ τῆς καὶ τὸν ἠρώτησε τί
ἔφερον ἐπὶ τοῦ φορεῖου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ ἀθυμία τοῦ Διαβόλου, ποίημα Λεκόντ
Δελῶ, μετάφρασις Ἰωάννη Ἐφταλιώτη.
Τὸ Ὀκταήμερον, ὑπὸ Γρ. Ξ.
Ποίησις καὶ πεζοῦ, διήγημα Γιωργιᾶδ
Φραγκίη, μετάφρασις Α. Π. Κ.
Λόγια τῆς πλώρης: Κακοσημαδιά, διήγημα
ὑπὸ Ἀνδρέα Καρκαβίτσα.
Ὁνεῖρον καὶ ζωή, διήγημα Μαυρικίου Γιο-
κά, μετ' εἰκόνων, μετάφρ. Ν. Ἐπ.
Ἔπο τὴν γέφυραν, διήγημα ὑπὸ Ἡλία Α.
Σταύρου.
Ὁ σκύλος μου, ποίημα ὑπὸ Ἀλεξ. Πάλλη.
Λαογραφικά: Ναζικαὶ προλήψεις, ὑπὸ Μιχ.
Ἰακ. Μαρκόπουλι.
Ἐπιστημονικὰ ἀνάλεκτα: Ζωὴ καὶ θάνατος
ὑπὸ Ρ'.
Χαμένοι Ἀντίλοιοι: Τὰ μάτια τῆς, Αὐ-
γούλα, ποίημα ὑπὸ Λάμπρον Πορφύρα.
Δάνειον Πνεῦμα. — Χρονικά. — Ἡ Ἄλλη-
λογραφία μας.

Εἰς τὸ προοίμιον: Τὸ προαναγγελλέν ἄρ-
θρον τοῦ κ. Γ. Τυπάλδου Κοζᾶκη, τὸ ὅποιον δὲν
ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ παρόν, διότι καθυστέρησαν
αἱ εἰκόνας, αἱ ὁποῖαι θὰ τὸ συνοδεύσουν.

Αἱ ἐπιστολαὶ καὶ ἐν γένει πᾶν τὸ ἀφο-
ρῶν τὴν «Εἰκονογραφημένην Ἔστιαν»:
Πρὸς τὸν κύριον ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΝ, διευ-
θυντὴν τῆς «Εἰκονογραφημένης Ἔστιας»
Ἀθήνας.

«Εἶνε ἕνα κορίτσι, ἀπῆντησεν ὁ ποι-
μὴν. Μὲ ρωτοῦσε πάντα γιατί δὲν φέρνω
νύμφην εἰς τὸ σπίτι. Νὰ τώρα, ποῦ ἔφερα'
αὐτὴ εἶνε ἡ πρώτη καὶ ἡ τελευταία, τὸ
μόνο κορίτσι ποῦ ἀφίνω νὰ ἐμῶ εἰς τὴν
καλύβην μου».

Ἡ γραῖα ἀπεκάλυψε τὸ πρόσωπον τῆς
νεάνιδος ἔψαυσε τὴν καρδίαν τῆς καὶ τὰς
χεῖρας καὶ δὲν ὠμίλησε τίποτε. Ὁ νέος
παρηκολούθει διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὸ πρό-
σωπον τῆς μητρός του· ἀλλὰ μὴ ἀνακα-
λύψας εἰς αὐτὸ τίποτε ποῦ νὰ τῷ ἐμπνεύσῃ
ἐλπίδα, εἶπε στεναζών:

«Μητέρα, ἂν θάψουν αὐτὸ τὸ κορίτσι,
δὲν θέλω παιὶ νὰ ζήρω τίποτε, καὶ οὔτε
θέλω νὰ μοῦ μιλήσῃς περὶ γὰρ νύμφη. Ἄλ-
λην δὲν θὰ φέρω!»

Ἡ γραῖα ἐξέβαλεν ἐκ τῆς καλύβης τῆς
ὄλους, ἐκλείσει τὴν θύραν, ἔσυρε τὸν μο-
χλὸν καὶ ἔμεινε μόνη μὲ τὴν νεκρὰν.

Ὁ υἱὸς δὲν ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τὸ κα-
τώριον, ἐκάθησεν ἐκεῖ καὶ περιέμεινε ἕως
οὗ ἦλθεν ἡ νύξ. Ἄλλοι ἐδόσκησαν τὰ πρό-
κατὰ του καὶ ὁ αὐλὸς του ἔμεινε σιωπη-
λός. Ἀργὰ πολὺ, τὴν νύκτα, ἡ γραῖα
ἐκάλυψε τὸν υἱὸν τῆς εἰς τὴν καλύβην.
Ἀκροποδητεῖ εἰσῆλθεν ἐκεῖνος εἰς τὸ μι-
κρὸν πτωχικὸν δωμάτιον ὅπου ἦτο ἐξη-
πλωμένη ἡ νεάνις, μὲ τοὺς ὀφθαλμούς

ἀκόμη κλειστούς. Ἡ καρδία του ἐπαλλε
μέχρι διαρρήξεως τοῦ στήθους. Ἡ μήτηρ
ἐκοίταε πτερόν ἀπὸ παγῶνι πρὸ των χειλέων
τῆς κόρης καὶ τὸ πτερόν ἔσειετο ἑλαφρῶς.

Ὁ νέος ἐγονάτισε καὶ δάκρυα εὐτυχίας
ἐπλημύρθησαν τοὺς ὀφθαλμούς του.

Καὶ τότε Ζωζὴ — εἶπεν ἡ μήτηρ — πῆ-
γαινε στὴ δουλειά σου καὶ ἔχε πίστιν εἰς
τὸν Θεόν».

Ἐκυψεν ἐπὶ τῆς νεάνιδος, ἡ ὁποία μό-
λις ἀπέπνεεν, καὶ ἐρίλησε τρυφερῶς τὴν
χεῖρά τῆς. Ἐπῆρε τὴν κλίτσαν του καὶ
τὴν φλογέραν του καὶ ἀπῆλθεν. Ἡ νύξ
ἦτο σκοτεινὴ. Οὐδέποτε τὰ δάση καὶ τὰ
λειβάδια ἦκουσαν ὠραιότερα ἤματα.

Ἡ νεάνις ἐσώθη. Ἄλλ' ἐπὶ δύο ἀκόμη
ἐβδομάδας κατείχετο ὑπὸ σφοδροῦ πυρετοῦ
καὶ δὲν ἐλάμβανε ἄλλην τροφήν ἐκτός
ὀλίγου ζωμοῦ, τὸν ὅποιον ἡ γραῖα τὴν
ἠνάγκαζε νὰ πίνῃ διὰ τῆς βίας. Ὁ Ζω-
ζῆς ἐκοιμάτο ἐξω, πρὸ τῆς θύρας, διὰ νὰ
μὴ ταραττῇ τὰ ὄνειρα τῆς νεάνιδος· καὶ

τὰς νύκτας ἐκείνας ἔμαθε νὰ προσεύχεται.
Μίαν ἡμέραν ἡ μήτηρ εἶπε πρὸς τὸν
υἱὸν τῆς:

«Πᾶρε χρήματα, πήγαινε εἰς τὴν Ἐσ-
σέγην καὶ ἀγόρασε ψωμί ἄσπρο, κρασί καὶ
μοσχοκάρυα. Τὸ κορίτσι θὰ φάγῃ σήμερα».

Πρὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου ὁ Ζωζῆς ἐπέ-
στρεψεν ἐκ τῆς πόλεως καὶ μακρόθεν εἶχεν
ἰδεῖ καπνὸν κυανίζοντα τὴν στέγην τῆς
καλύβης του.

«Ἡ μήτηρ μου μαγεύει τὸ φαγη-
τόν τῆς ἀρραβωνιαστικῆς μου» ἐσκέρθη
καὶ μὲ τὴν καρδίαν πλήρη χαρᾶς ἀνέσυρε
τὴν φλογέραν του καὶ ἤρρησε τὸ ὠραιό-
τερόν του ἄσμα. Ἡ γλυκεῖα μελωδία ἐφέ-
ρετο ὑπὸ τῆς αὐρᾶς καὶ ἀντελαλεῖτο μα-
κρὰν:

Πέτα, πουλάκι, πέτα
στὸ παραθύρι τῆς.

Εἰς τὴν καλύβην ἡ νεάνις περὶ τὴν δύ-
σιν τοῦ ἡλίου, ἀρπυνίσθη. Ἦνοιξε τοὺς
ὀφθαλμούς καὶ ἤκουσεν ἀπὸ τῆς κλίνης τῆς
μακρόθεν τὸ ὠραῖον ἄσμα. Ὀλίγον κατ'

ὀλίγον, εἶδε ποῦ εὐρίσκειτο: μίαν καλύβην,
μίαν ἀθλία στρωμνὴν, ποιμενικὴν κατοικία
πτωχῆ. Κατ' ἀρχὰς ἡ νεάνις ἐνόμισεν ὅτι
ἔβλεπεν ὄνειρον καὶ ἠθέλησε νὰ φέρῃ τὰς
χεῖρας εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, διὰ νὰ βεβαιωθῇ
ὅτι ἦτον ἐξυπνη, ἀλλ' ἦτο τόσον ἐξηθε-
νημένη, ὥστε δὲν ἐδυνήθη νὰ κινήσῃ τοὺς

βραχίονας. Ἐδοκίμασε νὰ ὀμιλήσῃ, ἀλλ' ὁ
λαϊμὸς τῆς ἦτο ξηρὸς καὶ λέξις δὲν ἐξήρ-
χετο ἐκ των χειλέων τῆς. Δίψα φοβερὰ
τὴν ἐφλόγιζε καὶ ἀφῆκε μικρὸν στεναγμὸν.

Γηραιὰ χωρική, μὲ ἀγαθὴν καὶ συμ-
παθητικὴν φυσιογνωμίαν, ἠγγέρθη, ἀφῆκε
τὴν ἐστίαν, πλησίον τῆς ὁποίας ἐκτύπα
τὸ βούτυρον, καὶ ἔφερον ὕδωρ δροσερὸν ἐν-
τός ἀγγείου ξυλίνου. Ἡ γραῖα ἐπλησίασε
τὸ ἀγγεῖον εἰς τὰ χεῖλη τῆς νεάνιδος, τῆς
ἐθώπυσε τὸ μέτωπον, τῇ ἐχαμογέλασε
καὶ κατόπιν, ἐπειδὴ παρατήρησεν ὅτι ἡ
νεάνις ἐρρίγιε, ἐξεκρέμασε μίαν παλαιὰν
κάπην ἀπὸ τὸν τοίχον καὶ ἐσκέπασε μὲ
αὐτὴν τὴν ἀσθενή.

Οἱ φλόγγιοι τοῦ αὐλοῦ, ὅτε μὲν βρα-
δεῖς καὶ μελαγχολικοί, ὅτε δὲ ζωηροὶ καὶ
φαιδροὶ, ἐπλησίαζον ὄλοιν. Ἡ καρδία
τῆς νεαρᾶς κόρης ἤρρησε νὰ πάλῃ καὶ τὰ
χρώματα ἐπανῆλθον εἰς τὰς παρεάς τῆς.
«Ὅταν ὁ αὐλὸς εἰσῆγγον, ἡ γραῖα ἦνοιξε
τὴν θύραν, ὑπεδέχθη τὸν ποιμένα μὲ λό-
γους ἀγαπῆς καὶ εἶπεν εἰς τὴν νεάνιδα:
«Νὰ ὁ υἱὸς μου, ὁ καλὸς μου Ζωζῆς».
[Ἐπεται τὸ τέλος]

ΥΠΟ ΤΗΝ ΓΕΦΥΡΑΝ

— Αἱ λοιπὸν, Ὀκνασό, φέρε ἀπὸ τὰ ἴδια,
καὶ ἀκούστε σεις, χηρόπουλα, πῶς πέρνονται
αὐτὰ τὰ κόκκινα σειρήνια...

— Νὰ! φαντασθεῖτε μὲ τὸ νοῦ σας ἕνα
βουνὸ ὅσο χίλια μέτρα ψηλὸ, κάτω στὰ πόδια
του νὰ τρέχῃ ποτάμι μὲ μεγάλον καὶ φαρδύ
γεφύρι καὶ ὀλόγυρα βουνὰ καὶ κάμπους ἀπέ-
ραντους· ὅλη αὕτη εἶταν ἡ εἰκόνα τῆς μάχης.
Οἱ ἐγθροὶ εἶταν πᾶντος στὸ βουνὸ, κρυμμένοι
στοὺς βράχους καὶ στίς πέτρες, ἕμεῖς κάτω,
κάτω, πίσω ἀπὸ τὸ γεφύρι, ὅσο ἐκαστὸ μέτρα,

ταμπουρωμένοι σε χωνδρό και ψηλό πρόχειμα με πρόσωπο από εκατό άνδρες. Είχαμε βαλθή εκεί από το διοικητή για να φυλάξουμε τη διάβα. Είμαστε 200 άνδρες, όλοι διαλεκτοί και παλληκάρια, μαθημένοι στη φωτιά. Οι έλθροι από τα χαράγματα είχαν αρχίσει να μάζε ρίχνουν βροχή από μυδράλλια και σφαίρες με δυο κανόνια όρεϊνά στημένα στην κορφή. Από μακριά φαινόταν πώς θα ήταν περισσότεροι από γίλιοι, μα του κάκου, όλα επήγαιναν χαμένα, οι σφαίρες των εδούϊζαν στά νερά, έσφύριζαν στ' αυτιά μας, έξυναν το χώμα και έπειτα όλα ήσυχια. Ώς το γιόμα είχαμε αυτή τη διασκέδαση, μες τις δυο όμως ο λοχαγός μας, ένα λεβεντόπαιδο γιεμάτο γνώσης κι' ένθουσιασμό, είχε έννοση από τάς κινήσεις του έλθρου πώς θα μάζε έκαμαν έφοδο. Μας εζύγωσε τότε όλους και με τρεμουλιστή φωνή από τη συγκίνηση, αλλά σταθερή κι' αποφασιστική, μάζε είπε «Παιδιά! ο έλθρος έτοιμάζεται για να περάση το ποτάμι, ως τον δεχτούμε με καρδιά, σαν παλληκάρια».

Ένα τρομαχτικό ούρα, ένα ζήτω γιεμάτο ένθουσιασμό εβγήκε από τα στήθια όλων κι' έπειτα κατακόκκινοι, με βρασμένο αίμα στις φλέβες περιμέναμε τον έλθρο. Αυτοί με τα πυρά και τη λόγη αρχισαν να κατεβαίνουν το βουνό. Ο λοχαγός μας με το τηλεσκόπιο στο χέρι εκύτταζε με προσοχή όλες τις κινήσεις των κι' άφ' ου έβεβαιώθηκε τί έπρεπε να γίνει με βροντώδη φωνή εδιτάζε :

— Αρξείτε πυρ !
Ένα ζήτω ακούστηκε στις σφαίρες και στους καπνούς κι' έπειτα ροδερός τουφεκιμοδός έσεισε όλη την έχτη πέρα, πέρα.

Μιά ώρα εδάσταζε ή φωτιά κι' ύστερα ή σάλπιγγα έκραζε να παύση.

Όλοι άπορήσαμε για το σάλπισμα και κανείς δέν ήξερε τί συνέβαινε.

Ώστόσο οι έλθροι δέν έπαυαν τα πυρά και τα κανόνια ξερονούσαν αδιάκοπα μυδράλλια και σφαίρες.

Σοβαρός, σοβαρός ο λοχαγός μας, μαυρος από τον καπνό, σαν θεός του πολέμου, είνήθη από τη θέση του κι' άφ' ου με φλογερή ματιά μάζε κύταζε όλους, «όποιος άποφασιζή τη ζωή του ως βγή εμπρός» εφώναζε.

Όλοι όσοι είμαστε εκεί είχαμε άποφασισμένη τη ζωή μας, μα κανείς δέν εδγήκεν εμπρός.

Κατακόκκινοι ο λοχαγός μας έκραζε «το παλληκάρι του λόγου ως βγή εμπρός».

Λίγος μουρμουρητός ακούστηκε σ' όλη τη σειρά κι' έπειτα ένα παιδί, όσο είκοσι χρονών, έθελοντής, άμουσταχο κι' έμωρο σαν κοπέλλα, εβγήκε εμπρός . . .

— Έσύ θυσιάζεις τη ζωή σου . . .
— Ναι λοχαγέ μου, γι' αυτό άρρηκα την πατρίδα.

— Είσε γενναίος' κάμνεις καθήκον Ιερών' εκεί κάτω στη γέφυρα να σταθής μ' αυτό το βαρέλι και τα εδούϊζα, όταν έννοήσης τον έλθρο να περνά τίναζε όλα στον άέρα.

— Κι' έγώ μαζί τους, λοχαγέ μου. . .

Όλοι ένθουσιασμένοι και με δάκρυα στά μάτια χαιρετήσαμε τον νέο ήρωα.

Ώστόσο οι έλθροι θαρρεμένοι από την ήσυχία μας, κατέβαιναν άδάσταχοι το βουνό, ύποστηριγμένοι από σώμα άκροβελιστών κι' άπ' άλλα δυο κανόνια που είχαν έλθη αυτή τη στιγμή. Τα πυρά μας δέν είχαμε παύση

και πολλούς εστρώνουμε στους βράχους και στον κάμπο, αλλά τί θα σάς κάμουν, παιδιά, διακόσιοι άνδρες εμπρός σε δυο χιλιάδες στρατό. Σαν λυσσαμένο κοπάδι από λύκους κατέβαιναν το βουνό. Λόγγες, τουφεκία, αλογα, κανόνια, όλα σαν καπνός, σαν άγρια κύματα φαινόταν στα βουνά και στους κάμπους.

Αυτή τη στιγμή ο λοχαγός μας είχε διατάξη τακτική υποχώρηση' δέν ήθελε να μάζε θυσιάση σαν τραγιά. Οι έλθροι θαρρεμένοι, γιεμάτοι όρμη και λύσσα έτρεχαν όλοι ίσα για το γεφύρι. Το διάβα του γεφυριού εΐταν όλη ή νίκη. Καβαλλαρέραι, στρατιώτες, κα-

νόνια, πολεμοφόδια, όλα μαζί ένωμένα, σε πυκνή φάλαγγα άρχισαν με ούρα και ζήτω να διαβαίνουν το ποτάμι.

Με μιάς κρότος τρομερός, κρότος σαν από άπειρα άστροπελέκια με αναριθμητες βροντές, έσεισαν όλο τον τόπο. Είς τον άέρα εΐδαμε να πετιώνται άνθρωποι, αλογα, ξύλα, τουφεκία, καπνός, φωτιά. . . ο γενναίος έθελοντής, ο ήρωας στρατιώτης είχε κι' αυτός τιναχθή, άλλ' έμεις έκερδέσαμε τη μάχη κι' από εκείνη τη στιγμή ή σημάϊα μας περήφραη έκυμάτιζε στ' άντικρυνά βουνά και τους κάμπους.

ΗΛΙΑΣ Α. ΣΤΑΥΡΟΣ

Ο ΣΚΥΛΟΣ ΜΟΥ

— Ο μάδρος σκύλος που 'χω 'γω δέν είναι ποδοτό γένος' έχει άκοφτα, τ' όμολογώ, κουλουριασμένη ούρα, κι' όλόρωθ' άφτιά ο καυμένος, οά σουγλες μυτερά.

Κι' όμως πολύ τον αγαπώ, κι' άφτός δέν πάει πιό πίσω' και τώρ', αφέντη, θα 'σ το πώ πώς είχα την τιμή, και πια νύν τον γνωρίσω μου δόθηκ' άφορμά.

— Ο,τ' είχα κάτσει μια σταλιά ψωμί να φάω μια μέρα, τον βλέπω που χωρίς μιλιά όμως με μάτι άχνό με κοιταζ' από πέρα οά να 'σκουζε «πεινώ !»

Εΐταν παρόμοιος οά σακιά κοκκαλογοιμισμένο' του 'λειπ' ή τρίχα εδω κι' εκεί, τον θερίζ' ή πληγή' κουφάρι ξεθαμένο λές κι' είταν άπ' τη γή.

Πώς έξερε άπ' την καταδρομή τι τράδαγ' ο καυμένος ! Τι άν είσαι μισερό κορμί, άχ σπάνια σ' αγαπούν' άν είσαι πλαγιασμένος, συχνά και σε χτυπούν.

Τον πόνεσα, κι' άπ' το ψωμί του ρίχνω. Σ' τα ποδάρια το βάζει εκείνος σ' τη στιγμή και πίσω δέν κοιτά' τί θα 'χε δεϊ λιθάρια πώς πέφτουν οά ζητιά.

Τί, είπα, με πήρε για φονιά και φέδγει από κοντά μου ; Και όταν το πής παραξενιά, μα το ταγάρι άρωπό, κι' ο,τ' είχε μέσα, χάμου με πείσμα το σκορπώ.

Και φέδγω. Μα σ' το φτωχικό καλύδι μου το βράδυ σαν ήρθα, σε λιγάκι άκω που κάτι σιγανά από 'ξω σ' το σκοτάδι την πόρτα γκρατζουνά.

Άνοιγω. Τι 'ταν ; Το σκυλί. Τη φιλική λαλιά μου σαν έννοσε πώς τον καλει, πάει φόδος πια ή ντροπή, άφτός σ' την άγκαλιά μου πηδάει σαν άστραπή.

Πώς έκανα τη γνωριμά να ! σ' τό πα με το σκυλο. — Δέν έχει ούσια άφτο καριά. — Καριά ; Με συχωρείς ! Τι ! βροϊκα 'γω 'να φίλο, και λίγο το θαρρείς ;

ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΝΑΞΙΑΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΕΙΣ

“Άλλοτε έδημοσίευσαν έν τη «Εικονογραφημένη Έστία» (1891, Τόμ. Α', σ. 314-315), διαφόρους δεισιδαιμονίας, προλήψεις, δημώδη παρηγόγγελα κ. τ. λ. των Ναξίων. Ήδη συλλέξας και άλλα δημώδων προλήψεων παρηγόγγελα, δημοσιεύω αυτά επίσης εις την νάξιακήν διάλεκτον, άπαρραλλάτως ως τα ήκουσα.

1. Έκεινού που καταραστούνε, δε βγαίνει ή ψυχή του ά δε πάη ο 'ίδιος που του καταράστηκε να συχωρηθούνε. Κι' ά τύχη νάναι πεθαμένος ο που 'δωκενη τη κατάρα, πρέπει να στείλουνε να πάρουνε χώμα από το μνημά του και να σταυρώνουσε μ' ευτό τρεις φορές το στήθος εκείνου που ψυγομαχεί και ετότες συχωρείται και βγαίνει ή ψυχή του χωρίς να παιδεύεγεται.

2. Για να μη φοβάσαι να σε πιάση τιναχτό¹, πρέπει τον πρώτο άρτηκα² που θα 'δής, τον Αυγουστο, να τονε θακάσης τρεις φορές.

3. Ο πατέρας του παιδιού που είναι ακόμα άδάφτιστο, δέν πρέπει να μπαίνει ετόα μονομιάς μέσα 'ς το σπίτι άφου βουτήξη ο νήλιος, γιατί του αηλουθούνε ή καλαϊς κουραδες³ για να χαλάσουνε το παιδί. Για να 'μψη μέσα πρέπει ν' άψουνε 'ς το κατώφλιο τση πόρτας φωτιά να τήνε ξεπεράση μπαίνοντας. Και ά δέν είναι μέδος ν' άψουνη 'κείνη την ώρα φωτιά, πρέπει να του δώκουνε ένα κερύ άφτούμενο να το βασιτά οά μπαίνει, γιατί ή καλαϊς κουραδες φοβούνταιε πάντα τη φωτιά και φεύγουν από πά' ά' τον άθρωπο.

4. Για να μη γουριάζουνη τ' αυγά πρέπει να τα περνούνε τρεις βολές από τ' αυτί τση λαήνας.

5. Έκεινοι που στρέφονται από το λείψανο, πρέπει να κάτσουνη 'ς το θρόμο τρεις βολές, γιατί με το κάθισμα κόβουνη το θρόμο του θανάτου και δέν έχουνη φόβο να πεθάνουνη κ' ευτό τον ίδιο χρόνο.

6. Τα κλωσσόπουλα δε φοφούνη σαν τα περάσουνε από σιδερένια βούκλα την ημέρα που έβουνη από τ' αυγό.

7. Σαν είναι κανένας άρρωστος και καταλάβουνη πώς ή άρρωστια του είναι από συνεργια των καλώ κουράδω, πρέπει να τώνε κάμουνε «το τραπέζι» α πούντο τα μεσανυχτα 'ς ένα τριστρατό . . .

— Και τί είναι το τραπέζι ; ήρώτησα την είπουσάν μοι τούτο χωρικήν.

— Καλέ τόρα σ' έφέρανε, κύριε Μιχαήλ ; μοι άπήνησε' ευτό δά είναι πράμμα που πολλές βολές εγίνηκενη, μα με τρόπο όμως κρυφό. Βάνουνη τη νύχτα 'ς ένα τριστρατό

¹ Πυρετός.

² Φυτόν, σούμενον κατά τα τέλη Αυγούστου, του οποίου ο μόν κρομμυσοειδής βολβός, «κουθαρασκέλλα» ονομάζεται ένταυθα, ο δε κάλαμος «άρτηκας». Πιθανώς μετέπεισε, παραφθοραίσια, εις το φυτόν τούτο, όπερ δέν είνε ακανθώδες, ή ονομασία του «νάξηκος», φυτού ύψηλου και ακανθώδους, αναφερομένου και έν τη Έλλην. Μυθολογία. Ο ναξιακός «άρτηκας» είτε «κουθαρασκέλλα», είναι ίσως το επιστημονικώς Σκίλλα ονομαζόμενον φυτόν. Έν Νάξω φύεται κατά τον χειμώνα και έτερον συγγενές αὐτοῦ φυτόν, «άρτηκας» επίσης ονομαζόμενον κοινώς.

³ Νεράκιδες.

το τραπέζι με δώδεκα πιάτα άσυρτα⁴, με δώδεκα πεπέτες και με όλα τα άλλα χρειαζούμενα του τραπέζιου από δώδεκα, γιατί δώδεκα είναι ή καλαϊς κουραδες, και μέσ' 'ς τη στάλα του μεσανυχτιού πάνε και τρώνε, που να φάνε τον πόνο, και τότε γίνεται ο άθρωπος καλά. Φαί δέν τώνε βάνουνη γιατί έχουνη ευταίς το δικό τώνε, παρ'ά μόνου τα σεργίτια που τα θένε νάναί όλα άσυρτα.

8. Σαν άπομπου(γ)αδιάση ή γυναίκα, πρέπει να σκεπάση το τσιναρούδι² μ' ένα άλλο πανί παστρικά, γιατί αν δε το κάμη θα 'πομείνουνη τα μάτια τση άνοιχτά σαν άπεθάνη και θα 'ναι οά βρουκόλακας.

9. Ποτέ μη δώσης με το χέρι σου σαπούνη σε κανένα σου φίλο γιατί μονομιάς θα μαλώσετε. Άν 'έχης άνάγκη να του δώκης το σαπούνη, πιάσ το μ' ένα πανί και δός του το, ή ακούμπισέ το 'ς ένα μέρος να το πιάση.

10. Άν ζήση το πρώτο σου παιδί, τα δε άλλα που θα γεννηθούνη ύστερα πεθαίνουνη, θα 'πη πώς το πρώτο παιδί έχη «άδερφο-διώχτη» και πρέπει να το βάλης μέσα 'ς το φούρο άμα γεννήση πάλι ή γυναίκα σου και να τ' άρωτήξης τρεις φορές: «άγαπάς τ' αδέρφι σου που γεννήθηνη τόρα ;» Και το παιδί πρέπει ν' αποκρίνηται κάθε φορά: «άγαπώ το». Έτσι χάνεται ο άδερφοδιώχτης και ζή το παιδί που γεννήθηκενη.

11. Θεός φυλάξει να σταματήξη κανείς από 'πάνω σε άνοιχτή κασέλα ή σε σύρμα. Άν σταματήξη είν' από 'κείνη την ώραν μέσ' τον τάφο.

12. «Σαν πεθαίνουνη καμμιάς δυστυχημένης μάννας τα παιδιά τση και δέν μπορεί να τση στερεώση κανένα, πρέπει να κρεμάση 'ς τα τέσσερα καντούνια του σπιτιού τση, έτσι ψηλά ψηλά, κοντά 'ς τση τράβες, τέσσερα κονισματάκια των τεσσάρω Ευαγγελιστάδω». (Ότω μοι άπήνησε χωρική τις, έν Λιεράδιω τής Ποταμιάς, ήν ήρώτησα διατί άνήρτησε ταυθα εικονίδια έν τείξ γωνίας του οίκου-ματός της).—Ώστε σου πέθαναν όλα σου τα παιδιά ; την ήρώτησα.—Ναισκι, δέν μπορεί να μου ζήση κανένα και γι' αυτό ήβαλα τσοί Ευαγγελιστάδες' μα τόρα πάλι τρέχει ένα άλλο πράμμα που ντρέπομαι να σου το 'πώ.
— Τι ; λέγε, μην ντρέπεται, τη είπον.
— Να... άπ' έντας τσοί 'βαλα, δέν έπόμεινα πιά έγκυος

Έν Νάξω. MIX. ΙΑΚ. ΜΑΡΚΟΠΟΛΙΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Ζωή και θάνατος

Περί του θέματος τούτου ώμίλησεν ο παρ'α τῶ έν Βέρονη πανεπιστημίου καθηγητής Κρόνεκερ έν τῶ εισιτηρίῳ αὐτοῦ λόγῳ, εἰς ὃ εἰζήγομεν τά εἴης : Άνευ άναπνοῆς, άνευ παλμου καρδίας δέν υπάρχει ζωή εις τα ζώια έντα. Άλλ' αὶ εκδηλώσεις αὐται τῆς ενεργείας των ὀργάνων δύνανται και εις αὐτά τα θηλαστικά να ελαττωθώσωιν εις αρκετόν βαθμόν. Ή θερμότης του σώματος των κατά των

¹ Αμεταχείριστα.
² Το πόνιον εφ' ου θέτουσι την πέφρα κατά την εργασίαν ταύτην, τῆς πλύσεως. Ή λέξις εσηματίσθη βεβαίως κατά το Λατινικόν cinerarium = τερφοδόχος.

χειμώνα κοιμώμενων αρκετουών κατέρχεται μέχρι του βαθμού των ψυχοκρίμων, 4 βαθμούς περίπου' το ζών αναπνέει μόνον σπάνιώτατα και επιπολαιώς, ή καρδιά αὐτοῦ πάλλει δεκάκις περίπου κατά λεπτόν. Το ζῶον είνε ὅλωσ άναίσθητον. Δύνανται τις να αποκόψη την κεφαλήν αὐτοῦ, χωρίς να κινηθη τούτο. Δύνανται ακόμη να εξακολουθήση κοιμώμενον επ' αρκετόν καιρόν και υπό το ὕδωρ. Έν Σιβηρίῳ εὑρέθησαν αρκετῶνες κοιμώμενοι εἰς μέτρα υπό την γῆν. Δριμύ ψῦχος εἰσπνᾷ αὐτούς και κατοπιν τούτου γίνονται θερμαίμοι' συγχρόνως όμως επίζητοῦσι πρὸς καταφυγῆν μέρη προφυλαγμένα από του ψύχους.

Τοιούτου εἶδους ελάχισται ζωαί (vitae minimae) άπαντῶσιν, ως γνωστόν, και μεταξύ των εχίνων, των άρουραίων, κυτερίδων, σκαλόπων, μυωξῶν κτλ. εις μικρότερον δε βαθμόν μεταξύ των άρκτων.

Και πάμπολλα έν τῶν καλούμενων ψυχραίων ζῶων περιπίπτουσιν εις τὸν χειμερινόν ὕπνον, τινά δε των τροπικῶν μερῶν και εις τὸν θερινόν ὕπνον. Ο' άλλιγάτωρ κοιμάται έν μὲν τῇ βορείῳ Αμερικῇ διαρκούστος του χειμῶνος, έν δε τῇ τροπικῇ Αμερικῇ διαρκούστος τῆς ζῆρας και θερμῆς εποχῆς. Τότε θάπτονται και οι μεγάλοι ὄφεις επί τινων μῆνας έν τῷ πληθῷ. Μεταξὺ των πτηνῶν δέν εὑρίσκονται χειμερῶνια. Όσα εἰς αὐτῶν δέν άντέχουσιν εις τὸν βορεινόν χειμῶνα μεταβαίνουσιν εις τὴν μεσημβρίαν. Ή χειμερινή άνάπαυσις εις τά φυτά είνε πασίγνωστος. Σπέρρι διατηροῦνται επί πολλά εἶτη, ο' άραβόστους π. χ. ὑπὲρ τὰ 300 εἶτη τηρεῖ τὴν βλαστητικὴν του δύναμιν. Βρύα τινά, τά ὅποια επί 10 εἶτη έμεναν ξηρά, δύνανται να φυῶσιν εκ νέου δι' ὕδατος. Ή ήσυχία ὅμως δέν είνε θάνατος, αλλά μόνον οίκονομικωτάτη ζωή.

Και ή ὀρατή ζωή δύναται να διαρκέση επί πολλά εἶτη. Ένῳ μία εφήμερος μυια δέν ζή περισσότερον των εἰς ὥρων, και τινα κοραλλοειδῆ μόνον ήμέρας, εἰδομάδας ή μήνας, αὶ άράχνια ζῶσι μερικά εἶτη, οἱ δε ήρωδς ὑπὲρ τὰ εκατόν εἶτη. Κατά τὸ εἶτος 1497 συνελήφθη έν Καίεζερλάουτερν εἰσοξέ βάρους τριῶν εκατολλίτρων, ὅστις κατά τὴν επιγραφὴν ήν έφερε χαλκοῦς δακτύλιος προσηρητημένος εκ του βραχχίου, εἶχε συλληφθη πρό 267 εἰτών και ριφθη πάλιν εις τὴν θάλασσαν. Άστοι και κόρακες φθάνουσιν εις ηλικίαν 100 εἰτών, ψιττακοί εις πολὺ άνωτέραν, ελέφαντες μέχρι 200 εἰτών. Ώς οι πρεσβυτάτοι άνθρωποι εκ τῆς ιστορικῆς εποχῆς αναφέρονται υπό του Ουφελάνδου ο Σκῶτος Κίντινγερν και ο Ουγγρος Πέτρος Γκάρταν, οἵτινας λέγεται ὅτι εἰζήσαν 180 περίπου εἶτη. Τα δένδρα ζῶσι πολὺ περισσότερον. Εκ του πάχους των κορμών, έν του αριθμοῦ των ετησίων δακτυλίων και εἰς ιστορικῶν παραδόσεων εβεβαιώθη ὅτι αὶ κυπάρισσοι και αὶ πελέαι ζῶσιν ὑπὲρ τὰ 200 εἶτη, ο' κισσοί 450, ο' ὀρείνος σφένδαμνος 500, αὶ κστανάει 600, αὶ εἰλάϊ και οἱ πλάτανοι 700, οἱ κέδροι και αὶ πορτοκαλέαι 800, αὶ εἰλλύραι 1000, αὶ ὄρυς 1500, αὶ αμιλκαες 2000. Περί τινων κυπάρισσον έν Βιργινία λέγεται ὅτι έχη ηλικίαν 6000 εἰτών. Τα φυτά άντέχουσιν γενικῶς περισσότερον εις βλαβεράς επιρροάς ή τὰ ζῶα. Ο' καθηγητής Τάδελ παρατήρησεν έν τῷ βακτηριολογικῷ ινστιτούτῳ του πανεπιστημίου τῆς Βέρονης, ὅτι σπέρρι βα-

κτριδίων του ύδατος επί 16 ώρας εκτεθέντες εις ρεύμα άμμου διατήρουν εισέτι την φρίκην των δύναμιν. Λιπόφυτά τινα έθεάθησαν φυτοζωούντα άφου περιεχύθησαν διά ζέοντος ύδατος και έμειναν επί τινας έβδομάδας υπό τὸ πιεστήριον. Άλλά και ζῶα δύνανται νά διατηρήσωσι την ζῶην υπό έπιπλαθεις δι' αυτά όρους. Κοχλίας, ίχθύς και άμφίβια, άπαντώνται εις θερμάς πηγάς. Έντομα και βάτραχοι, κλεισθέντα έντός πάγου, άναζῶνιν όταν τὸ τεμάχιον του πάγου όπερ περικλείει αυτά, ταίη. Ο Φραγκλίνος είδε μνίας, αίτινες πνιγείσαι έν Μαδέιρα έν τῷ οίνῳ, έν Αμερικῆν ανέζων πάλιν έν τῷ άέρι. Επί πόσον έζησαν φρῦνοι, οίτινες εύρέθησαν έγκλεισμένοι έντός λίθων άνευ συγκοινωνίας μετά του άέρος, είνε άνυπολόγιστον. Μικροί κυπρίνοι οίτινες κατεπόθησαν υπό πελαργῶν λέγεται ότι έκανάθησαν ένίστε ζῶντες και άποξηρανθέντα τροχοζῶιδια είδεν ό Λεσεντέρι άναζῶντα μετά 2 έτη, ό δε Σπαλιαντζάνης μετά 4 έτη.

P*

ΧΑΜΕΝΟΙ ΑΝΤΙΠΑΛΟΙ

Στόν Παύλο Νιρβάνα.

ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΤΗΣ

Έκύταζαν τ' άστέρια με τὸ βράδυ,
έκύταζαν τὸν "Ήλιο τὸ πρωί.
Εάφνω πεθαίνει' πέφτουν στό σκοτάδι
μαζύ με τὴ χαμένη της ζωή.

Κάθε όμορφιά της τόρα, κάθε χάρι
έδῶ κ' έκει στά λούλουδα πετά.
Μόνο τὰ μάτια—όλόφωτο ζευγάρι—
λάμπουν βαθυά στόν λάκκον άνοιχτά!

Μόνο τὰ μάτια μέσ' άπ' τὸ σκοτάδι
γεμάτα από λαχτάρα και ζωή
κυτάζουνε τάστέρια με τὸ βράδυ
κυτάζουνε τὸν "Ήλιο τὸ πρωί...

ΑΥΓΟΥΛΑ!

Γιά πὲ 'στό χαμολούλουδο, ποῦ τ' άνη του άνοίγει
και μυρωδιές λογιῶ-λογιῶ με τ' άέρακι σμίγει,
πές του νά κλείση τ' άνη του νά γείρη άγάλι άγάλι
με χίλια κρύφια όνειράτα νά κοιμηθῆ και πάλι.

Πὲ στ' άστέρια ποῦ μινε γλωμῶ νά μᾶς φωτίση
και τρέμει τρέμει νά σβύσῃ ποτέ του νά μὴ σβύσῃ.
Και πὲ 'στά χρυσοσύννερα ποῦ κρέμουνται έκει πέρα
νά μὴ χαθοῦν, σάν όνειρο και μᾶς προφτάση ἡ μέρα.

"Αχ! μὴ μοῦ λές... και ἡ μικρὴ ψυχούλά σου δὲν ξέρει
μιά μέρα με τὸν "Ήλιο της σάν τί μπορεί νά φέρῃ!
Κάλλιο ἡ ζωὴ μας άσωστη και άφταστη άπ' τὰ χρόνια
αύγουλα νά είνε άθάνατη, νά είνε αύγουλα αιώνια...

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΟΡΦΥΡΑΣ

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

"Ανθρωπός τις, ό όποτος από ύπαλλήλου έγενε διευθυντής, έρωτηθείς αν είνε ευχαριστημένος εκ της νέας του θέσεως, άπήνησεν:
— Η μόνη διαφορά μεταξύ της παλαιάς και της νέας είνε, ότι εν ω πρώτα η δυστυχία μου ητο όταν ο Φεβρουάριος εΐχεν 29 ημέρας, τόρα η συμφορά μου είνε όταν εχη 28.

Εις κάποιον, μεταφράσαντα πρό έτών τον Δάντην, σατυρικός κεφαλήν, έγραψε τὸ έπόμενον έπιγράμμα:

"Ένας Θιακός, καθώς γνωρίζουν όλοι,
Δίχως κανένα λόγο και αίτία,
Έσφαξε σαν τραγί και δημοσία
Τὸ δύστιχο τὸ Ντάντε στ' Αργυστόλι.

Τὴν προσεχῆ δευτέραν εν τῇ αἰθούσῃ τῆς Φιλαρμονικῆς ὡρα 2 1/2 μ. μ. ἡ κυρία Πετριτση θά παγγείλῃ ἀγγλιστὶ σκηνας ἐκ τῶν δραμάτων τοῦ Σαίξπηρ καὶ γαλλιστὶ ἐκ τῶν τοῦ Ραξίνα καὶ Μολιέρου. Αἱ εἰσπράξεις τῆς καλλιτεχνικῆς ταῦτης ἡμερίδος θά διατεθοῦν πρὸς ὄφελος τοῦ Βροσκομείου.

Τὴν π. Κυριακὴν ἐφθασεν εἰς Κέρκυραν ὁ Τσάρεβιτς Μέγας Δούξ Γεώργιος. Πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ ἀσθενοῦτος ἡγεμονίδου μετέβη εἰς Κέρκυραν ὁ ἐνταῦθα πρεσβυτὴς τῆς Ρωσσίας κ. Όνοῦ.

Διὰ τῆς θαλαμηγοῦ «Σφακτιρίας» ἀνεχώρησαν εἰς Κέρκυραν πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ Τσάρεβιτς ἡ Βασίλισσα, ὁ Διάδοχος, ἡ πριγκίπισσα Σοφία καὶ ἡ βασιλοποις Μαρία, συνοδευόμενοι ὑπὸ τοῦ κλειδούχου κ. Μεσσαλά, τῆς μεγάλης Κυρίας Θεοφάρας καὶ τοῦ ἰδιαιτέρου γραμματέως τῆς Βασίλισσας κ. Φιλοσοφοῦ.

Αἷμα τῷ κατάπλω τοῦ «Πολικοῦ Ἀστέρου» εἰς Κέρκυραν, συνεχάρησαν τῷ Τσάρεβιτς τηλεγραφικῶς ἐπὶ τῇ αἰσίᾳ αὐτοῦ ἀφίξει ἡ Βασιλικὴ Οἰκογένεια καὶ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον.

Παρακαλοῦνται οἱ ἀποστέλλοντες διηγήματα διὰ τὸν διαγωνισμὸν νά συμμορφῶνται κατὰ γράμμα με τοὺς ὅρους. Διηγήματα μὴ στελλόμενα ἐπὶ συστάσει, μὴ φέροντα τὸ ὄνομα τοῦ συγγραφέως ἢ τὸ ψευδώνυμον έντός φακέλλου κλειστοῦ καὶ μὴ συνοδευόμενα ὑπὸ 2 δραμῶν, δὲν θά ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν. Οὕτως, εἰδοποιεῖται ὁ στείλας τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «Τῶν δύο κούκων τὸ λάλισμα» διηγήμα, ὅτι δὲν θά λάβῃ μέρος εἰς τὸν διαγωνισμὸν, διότι δὲν ἔστειλε μαζὶ καὶ τὰ χροῖματα.

κ. Α. Σ. Β. Πόρον Πολύ, πολὺ ἀκατάλληλον. — κ. Μγ. Ρος. Ἡράκλεια ν. Τότε, στείλατε τὴν συνδρομὴν σας πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς Δεπάστα, βιβλιοπώλας, ἐν Γαλατῆ Κωνσταντίας. — κ. Μ. Φ. Ἀρτάκη ν. Δὲν εἶνε ἀκόμη τέλει τὰ «Ανάγλυφα» σας. Φαίνεται ὅμως ὅτι θά γράψετε ὄρατα πρόγματα. Ἐργασία καὶ ὑπομνή. — Ν. Γρ. Κων]πολιν. Περιμένουν τὰ ἄλλα δύο. Τὰ βιβλία θά σταλοῦν. — κ. Τ. Οἰκ. Ἀμπελάκη κ. Αὐπομέμβη, ἀλλὰ δὲν εἶνε δυνατόν νά σας εὐχαριστήσωμεν. — κ. Β. Ν. Φ. Χελκίδε α. Ἀνωμαλία γλώσσης μεγάλῃ κατὰ τὰ ἄλλα μέτριον. — κ. Γ. Θ. Δ. Πετρίαι. Ἄσθες τυπογραφικόν. Προφορικῶς, παρακαλοῦμεν. — κ. Σ. Γ. Μ. Ἐν τὰ ὕθ α. Ἡρωτίζαμεν τὸν κ. Δ. Γρ. Καμπούρογλου, ὁ ὁποῖος σας ἀπαντᾷ τὰ ἑξῆς: «Καὶ ἄλλοτε ἔκαμα τὴν παρατήρησιν ὅτι ἡ λέξις: ἡ λισοσάσιλεμμα (βρασιλεμμα τοῦ ἡλίου) εἶνε ἐσφαλμένη. Τὸ ὄρθον εἶνε ἀπλῶς καὶ μόνον βασιλεμμα, γραμμένον ὁμοῦ βαδύλεμα (τὸ ἀπρ. ὄμα βασηλεῦσι). Ἐν Ἀθήναις ἐλέγοντο βασηλιεμα, βασηλιεῦσι. Ταῦτα εἶνε ταύτῳσημα πρὸς τὴν φράσιν: τὰ ἔμπα τοῦ ἡλίου. Διὰ τὴν Ἀνατολήν ὑπάρχει τὸ ἀνάλογον: τὰ ἔβγα τοῦ ἡλίου. Αἱ φράσεις αὗται μάλιστα ἀπαντῶσι συνήθως εἰς τὰ παλαιὰ ξόρκια. π. χ. «Καὶ ἂν τὸν ἦρθε στὰ ἔμπα ἢ στὰ ἔβγα τοῦ ἡλίου ἢ στὰ γλυκύτατα τῆς νυχτός τὸ ξορκίζω κτλ.» — Μεγαηλέγγιον, Ἐν τὰ ὕθ α. Σας ἀνεγνωρίσαμεν καὶ ὑπὸ τὸ νέον ψευδώνυμον. Ἀτελῆ ἀκόμη καὶ τὰ δύο. — Ὑάκινθον, Ἐν τὰ ὕθ α. Ὅχι. — κ. Γ. Ν. Π. Ἐν τὰ ὕθ α. Ἐχουν κάποιον χάριν, ἀλλὰ πολὺ ἀπεριποίητα. — Ψαρῶν, Ἐν τὰ ὕθ α. Καὶ αὐτὸ κατώτερον τοῦ δημοσιευθέντος, ἀσυγκρίτων. — Ταχρέδην, Ἐν τὰ ὕθ α. Μᾶς ἤρесе πολὺ. Νά μας στείλετε τὸ ὄνομα σας. — κ. Ψ. Φ. Ἐν τὰ ὕθ α. Μεταφράζετε ὄρατα. Προτιμῶμεν ἔργα σύντομα μεγάλου συγγραφέων, ἀλλ' εἰ δυνατόν ὅχι γάλλων. Ἀρκετοὺς ἐγνωρίσαμεν ἀπὸ αὐτοῦ τὸ ἑλληνικοῦ κοινόν· εἶνε ἀνάγκη νά γνωρίσῃ τόρα κάπως καὶ τῶν ἄλλων ἔθνῶν τὰς φιλολογίας. — Τακτικὴν ἀναγνωστρίαν, Ἐν τὰ ὕθ α. Ὁ ἀγαπητός σας ποιητὴς δὲν μᾶς ἔστειλεν ἔως τόρα τίποτε. Ἄν μᾶς στείλῃ, διατὶ ὄχι!

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ
Κ. ΜΑΪΣΝΕΡ ΚΑΙ Ν. ΚΑΡΓΑΔΟΥΡΗ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1895—789.